

uttryckt saken. Därför – om du vill bli delaktig i vår arbetande gemenskap – hör av dig! Tala om vad du helst skulle vilja syssla med.

Vi hälsar dig hjärtligt välkommen till någon av våra grupper:

- underhåll av föreningens byggnader
- delaktig vid evenemang; planering, servering etc
- delta i verksamheten vid våra muséer
- informera om vår verksamhet, exempelvis genom annonsering, artiklar och hemsida
- administrativt arbete på vårt kontor och i vårt arkiv

Vill du anmäla dig, eller veta mer hör av dig till:

Sonja Almsätter, e-post
sonja.almsatter@hotmail.com, telefon
0767-64930 eller till
Jörgen Thulstrup, e-post
jorgen@thulstrup.se, telefon 08-
54023359

ÖSTERÅKERS HEMBYGDS- OCH
FORNMINNESFÖRENING
Box 606, 184 27 ÅKERSBERGA
Telefon (svarare): 08-540 67980
Plusgirokonto 9814-5
Bankgiro 5632-85
mail@milstolpen.org

HEMBYGDSFÖRENINGEN 4:E KVARTALET 2015

**Söndagen den 15 november
klockan 13.00**

Höstmöte, Vita huset, Ekbacken

Efter mötet blir det underhållning av
"Vismust".

Heike och Anders Gustafson sjunger
visor av Dan Andersson, Bellman,
Taube, Ferlin och Fröding

**Torsdag den 19 november
klockan 19.00**

Hembygdskväll, Vita huset, Ekbacken

Lennart Rydberg kåserar till bilder om
en intressant epok i Österåkers
historia

Ta del av Hembygdsföreningens
verksamhet och öppettider på våra
museer på vår hemsida

www.milstolpen.org

MILSTOLPEN

Österåkers Hembygdsförening

Nr 3 2015 oktober

Tunaborgen lägesrapport i september 2015

Som tidigare rapporterats i Milstolpen pågår arbetet med att väcka Tunaborgen ur sin långa dvala. Från ÖHF:s sida drivs frågan främst av Sven Hugosson och undertecknad, Gunnar Winberg. Vi har som mål att få berörda myndigheter att inse borgens värde som besöksobjekt och försöka skapa en plats, värd att besöka för kommunens alla invånare – men även för utombs gäster.

Arbetet är inte helt enkelt. Vi kan inte fatta beslut själva, utan måste övertyga representanter för överordnade myndigheter om det rimliga i våra planer.

Vilka är i detta ärende våra kontrahenter och samarbets- partners?

1. Österåkers kommun
2. Länsstyrelsen i
Stockholms län
3. Stockholm läns museum
4. Riksantikvarieämbetet /
Statens Historiska
Museer

Vad har hänt i ärendet?

Efter AB Roslagsvattens inbrytning i den arkeologiska världen genomförde Riksantikvarieämbetet en preliminär utgrävning av området runt den plats där Roslagsvattens grävmaskinist hittat byggnadsrester. Utgrävningen genomfördes av Tomas Westberg. Därefter fick vi till stånd en av Länsstyrelsen bekostad undersökning av området runt borgen med hjälp av markradar (geoskanning). Denna undersökning genomfördes i oktober 2014 av Pär Karlsson från Statens Historiska Museer och Tomas Westberg.

Resultatet av geoskanningen sändes för analys till dr Immo Trinks vid universitetet i Wien.

Rapporten från denna undersökning var klar i april 2015, men blev under lång tid liggande utan åtgärd hos Länsstyrelsens Agneta Åkerman Kraft. Enligt uppgift lär Åkermark Kraft ha ansett att geoskanningen inte borde föranleda någon utgrävning. Kanske det bör sägas att det är Länsstyrelsens ansvar att besluta om – och betala för – utgrävningarna.

Under sommaren 2015 har två studieresor genomförts. Den 22 april besökte Sven Hugosson, Birgit Lindholm (ÖK) och Gunnar Winberg Kastelholms slott på Åland. I juni månad var Mathias Lindow och Birgit Lindholm (båda ÖK) samt Gunnar Winberg på studiebesök vid Jarlabankes park, Täby och i Sigtuna. Vid båda dessa studiebesök utbyttes erfarenheter med de ansvariga på respektive plats.

Vad säger rapporten?

Utifrån vår tolkning av rapporten vill vi skapa förutsättningar för en fortsatt utgrävning. Rapporten säger bland annat:

“de prospekterade ytorna i anslutning till Tunaborgen innehåller ett stort antal geofysiskt mätbara anomalier i marken. Den genomförda georadarundersökningen torde således kunna betraktas som framgångsrik.”

I anslutning till det murverk som blottades vid Roslagsvattens ingrepp

“framträder ytterligare kraftfulla reflektioner. Dessa går att följa till ansenligt djup i data vilket föranleder tolkningen att de representerar en kollapsad källarbyggnad, alternativt en mycket kraftigt grundlagd byggnad, kanske tornförsedd.”

Rapporten skriver angående undersökningsyta A, dvs området mellan Borgvägen och bebyggelsen på Riddarvägen, att *“riktade arkeologiska undersökningar torde vara att föredra.”*

Om undersökningsyta B, området väster om Borgvägen, säger rapporten: *“Längst i väster löper en kraftig murformad anomali. Möjligen är detta en indikation på borgområdets avgränsning mot vattnet i väster? Centralt inom yta B finns ett flertal mer eller mindre tydliga och därmed tolkningsbara strukturer. Ett större område förefaller ha varit stensatt Inom den stensatta ytan framträder vad som kan tolkas som en brunn Intressant nog framträder även vad som tolkas som en byggnad inom det stensatta området. Byggnaden har måtten cirka 14 x 4,6 meter och brunnen ligger inom huset en tolkning är att de faktiskt utgör ett sammanhang, det vill säga en byggnad med invändig brunn, vilka är inlagda på en omsorgsfullt stenlagd yta.”*

Rapporten slutar med ett förslag: *“En riktad arkeologisk undersökning skulle kunna klargöra vilket som är fallet, liksom huruvida det är en ekonomi- eller bostadsbyggnad som avtecknar sig i geodata.”*

Hur går vi vidare?

Självklart vill vi gå vidare med denna undersökning. För oss i Österåker framstår det som önskvärt att få tillstånd en arkeologisk utgrävning av platsen.

Vi kommer i nästa steg att sammanträffa med Pär Karlsson och Johan Anund, båda från Statens Historiska Museer samt med Lars Andersson från Stockholms läns museum för att i detalj gå igenom rapporten. Därefter vill vi ha Mathias Lindow “med på talet” så att vi har underlag för att hos Länsstyrelsen begära medel för en fortsatt utgrävning.

Fortsättning lär följa!

VI BEHÖVER BLI FLER AKTIVA – DU ÄR VÄLKOMMEN I GÄNGET!

Hembygdsföreningens verksamhet är mångfacetterad:

- Vi ansvarar för, eller är engagerade i flera evenemang i Ekbacken. Valborg, Nationaldagen och Kanalens dag för att nämna några exempel. Det innebär många och roliga förberedelser. På de dagarna brukar vi servera kaffe, korv, glass mm. Innan evenemangen behöver vi alltså rekrytera personal till serveringen och till att göra inköp. Själva evenemangen brukar vara roliga anser alla som brukar vara med.

- Vi ordnar vandringar och besök i kulturhistoriskt intressanta miljöer.

- Vi ansvarar för nio historiskt intressanta byggnader, som kräver fortlöpande underhåll.

- Vi sköter tre museer. De ska hållas öppna för besök och också successivt utvecklas. Exempelvis kommer den i hembygdsmuséet nu pågående temautställningen “Dragoner I Österåker” att vid årsskiftet avlösas av en utställning om “Åkers kanal och skärgårds-trafiken”.

- Vi värnar om kulturarvet, bl a genom att som remissinstans vara en röst i kommunens planeringsarbete.

- Vi ordnar s k hembygdskvällar med föredrag eller annan underhållning.

Den sociala kontakten bland våra medlemmar är viktig. Vi informerar om vår verksamhet genom medlemstidningen Milstolpen och, nytt för i år, i en årsbok. Även vår hemsida är en viktig informationskanal gentemot våra medlemmar. Och, sist men inte minst, förvaltar vi ett bildarkiv med över 10 000 historiska fotografier.

I dagsläget är vi ett femtiotal aktiva som efter egna förutsättningar och förmågor försöker lösa alla dessa uppgifter på bästa sätt. Men vi behöver bli fler! Inte minst behöver “vi äldre pensionärer successivt ersättas med yngre förmågor” som vår hedersordförande Sören Norrby